

Landbruks- og matdepartementet
Pb 8007 Dep
0030 OSLO

Vår dato: 11.06.2020
Vår referanse: 20/2569 - 4
Deres dato:
Deres referanse:

KOSTRA landbruk – en foreløpig vurdering av tall for omdisponering av areal og nydyrking for 2019

Landbruksdirektoratet har mottatt de endelige KOSTRA-tallene for rapportering på forvaltning av landbruksarealer 2019 fra Statistisk sentralbyrå (SSB). Vi gir i det følgende en foreløpig vurdering av tall for omdisponering av jordbruksareal og nydyrking for 2019. En vurdering og omtale av hele tallmaterialet sendes Landbruks- og matdepartementet innen 30. juni 2020.

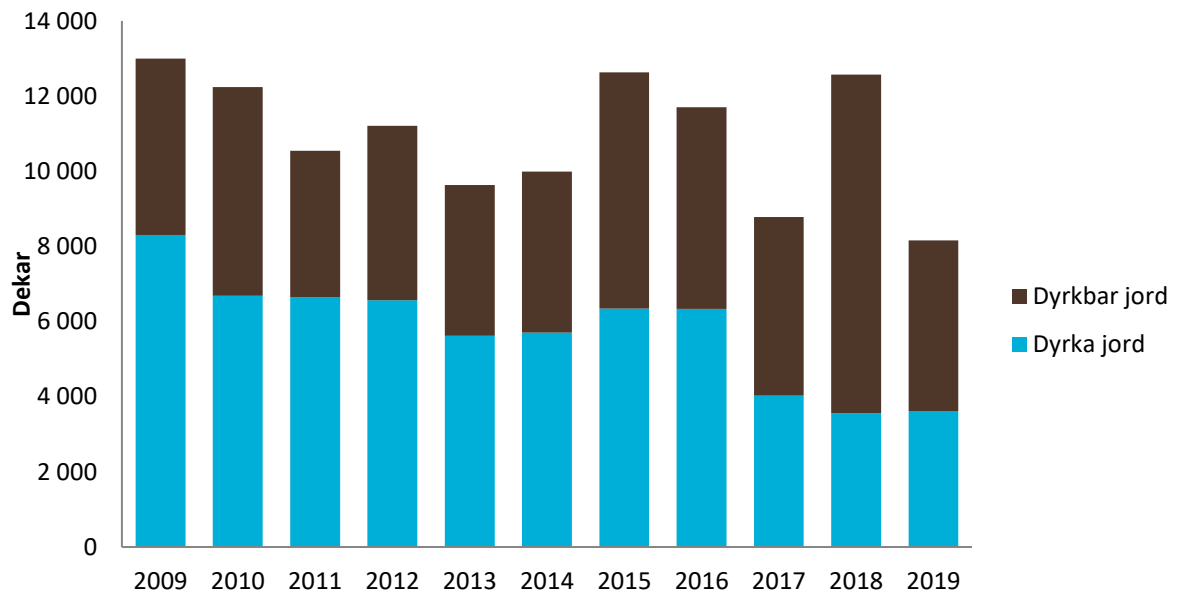
Nasjonale tall – jordvernmålet er nådd, nydyrkingen øker

3 617 dekar dyrka jord ble vedtatt omdisponert til andre formål enn landbruk i 2019 (tabell 1, figur 1). Dette er tredje året på rad at jordvernmålet på omdisponering av maksimalt 4 000 dekar dyrka jord nås.

Tabell 1: Omdisponering gjennom reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven og gjennom enkeltsaker etter jordloven. Areal regulert til landbruk eller omdisponert til skogplanting er ikke med.

	Omdisponert dyrka jord til annet enn landbruk v/PBL og jordloven	Omdisponert dyrkbar jord til annet enn landbruk v/PBL og jordloven	Sum omdisponert dyrka og dyrkbar jord til annet enn landbruk v/PBL og jordloven
2011	6 648	3 894	10 542
2012	6 567	4 643	11 210
2013	5 620	4 016	9 636
2014	5 710	4 277	9 987
2015	6 341	6 287	12 628
2016	6 337	5 362	11 699
2017	3 894	4 826	8 720
2018	3 561	9 012	12 573
2019	3 617	4 539	8 157

Etter en betydelig økning i 2018 er tallene for omdisponering av dyrkbar jord tilbake på et nivå som er mer på linje med tallene for tidligere år.

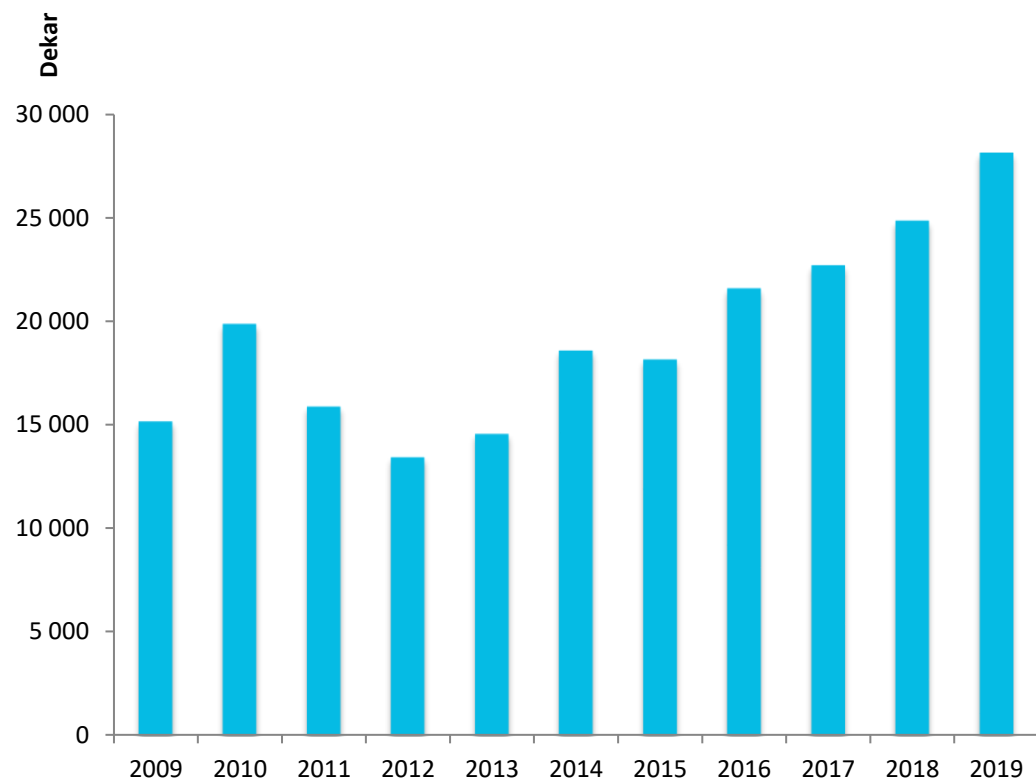

Figur 1: Omdisponert areal fordelt på dyrka og dyrkbar jord, sum jordlov og plan- og bygningslov (dekar). Areal til skogplanting og arealer regulert til landbruk er trukket fra.

For fjerde året på rad øker tallet på godkjent areal for nydyrking. I 2019 ble 28 128 dekar godkjent, noe som er drøyt 3 000 dekar mer enn året før (tabell 2, figur 2). Dette er det høyeste antall dekar godkjent for nydyrking siden KOSTRA-rapporteringen startet i 2005.

	Omsøkt nydyrket areal	Godkjent nydyrket areal
2011	17 425	15 875
2012	14 287	13 417
2013	15 111	14 557
2014	19 405	18 572
2015	18 832	18 139
2016	22 636	21 575
2017	23 733	22 702
2018	26 964	24 855
2019	30 029	28 128

Av det totale omsøkte arealet i 2019, ble ca. 94 prosent godkjent for nydyrking.

Figur 2: Godkjent areal for nydyrking i perioden 2009 – 2019.

Fylkesvise tall – mest omdisponering i Rogaland, mest nydyrking i Trøndelag

Som tidligere år er det i kommunene i de typiske pressfylkene Rogaland, Trøndelag og Akershus/Oslo som omdisponerer mest dyrka jord (tabell 3). De 20 kommunene som har omdisponert mest dyrka jord står for nesten halvparten av total omdisponering i Norge (tabell 4). For de fem øverste kommunene på lista i tabell 4 står samferdselstiltak for hovedtyngden av formål det ble omdisponert til. Dette med unntak av Skedsmo, der 105 dekar ble omdisponert til golfbane.

Tabell 3: Fylkesvis rangering etter omdisponering av dyrka jord i 2019.

Fylke	Dekar
Rogaland	621
Trøndelag	595
Akershus/Oslo	411
Hordaland	299
Hedmark	267
Sogn og Fjordane	231
Vest-Agder	195
Østfold	167
Møre og Romsdal	167
Telemark	112
Vestfold	112
Nordland	103
Aust-Agder	93
Oppland	88
Troms	81
Buskerud	57
Finnmark	19

Tabell 4: De 20 kommunene som omdisponerte mest dyrka jord i 2019.

	Kommune	Dekar
1	Karmøy	179
2	Skedsmo	129
3	Rennebu	122
4	Fjell	121
5	Mandal	105
6	Sandnes	97
7	Gjesdal	95
8	Sveio	94
9	Steinkjer	88
10	Skien	81
11	Malvik	77
12	Sørum	70
13	Stjørdal	70
14	Tønsberg	67
15	Trondheim	62
16	Valle	60
17	Bærum	60
18	Alvdal	57
19	Time	53
20	Rygge	49
	Sum øverste 20 kommuner	1 736
	Sum alle kommuner i Norge	3 617

Tabell 2: Fylkesvis rangering etter antall dekar godkjent for nydyrking i 2019.

Fylke	Dekar
Trøndelag	6 353
Hedmark	5 165
Møre og Romsdal	3 106
Rogaland	2 455
Oppland	2 233
Nordland	1 462
Vest-Agder	1 199
Troms	1 181
Sogn og Fjordane	792
Aust-Agder	736
Hordaland	661
Buskerud	595
Østfold	566
Telemark	508
Akershus/Oslo	502
Finnmark	447
Vestfold	167

Det var kommunene i Trøndelag, Hedmark og Møre og Romsdal det ble godkjent mest areal for nydyrking. Dette er på linje med hvordan denne aktiviteten har vært fordelt geografisk i foregående år.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Aud-Ingrid Krefting
seksjonssjef

Jostein Tostrup
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Landbruks- og matdepartementet Pb 8007 Dep

0030 OSLO